

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/33/2022
Identifikačné číslo spisu:	1106227706
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1106227706.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore v spore žalobcu Y. X., A., T. XX, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s.r.o., Hlohovec, Hollého 20, IČO: 47 256 371, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 22C/66/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. februára 2021 sp. zn. 7Co/266/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 16. marca 2018 č. k. 22C/66/2006-239 zamietol žalobu (výrok I.), ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) vo výške 46.087,60 eur s príslušenstvom a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

1.1. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že M. X. (otec žalobcu) si návrhom z 11. mája 1992 uplatnil nárok na vydanie nehnuteľnosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“), ktorý návrh podaním z 30. júla 2004 prostredníctvom žalobcu ako splnomocneného zástupcu vzal späť, a preto Obvodný pozemkový úrad Bratislava (ďalej aj „správny orgán“) rozhodnutím z 12. októbra 2004 č. R/2711/2004/Os podľa § 30 ods. 1 písm. b/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) konanie vo veci uplatneného reštitučného nároku špecifikovaného v uvedenom návrhu (pôvodná nehnuteľnosť na pozemkovoknižnej vložke č. XXXXX v k. ú. A., pôvodná parcela č. XXXXX/XX v kultúre záhrada vo

výmere 1.795 m²) zastavil. M. X. (otec žalobcu) si zároveň podaním z 30. júla 2004 uplatnil nárok na navrátenie vlastníctva v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. Zákon o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“), o ktorom Obvodný pozemkový úrad Bratislava rozhodnutím z 27. decembra 2004 č. R/2630/2004/Os rozhodol tak, že oprávnená osoba M. X. z titulu splnenia zákonom stanovených podmienok má právo na náhradu nehnuteľnosti v k. ú. A - K. M., avšak vzhľadom na to, že pozemok je vo vlastníctve právnickej osoby podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 518/2003 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 518/2003“) vlastníctvo k nim nie je možné vrátiť. Ďalej uložil oprávnenej osobe povinnosť v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 503/2003 Z. z. vrátiť kúpnu cenu za pozemok vo výške 11.339,- Sk v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Podľa znaleckého posudku č. 126/2005 bola hodnota pozemku parc. XXXXX/XX vo výmere 1.795 m² vo výške 448.750,- Sk, pričom podľa znaleckého posudku č. 61/2006 vypracovaného Ing. Q. A. od zadávateľa M. X. bola nehnuteľnosť ku dňu 1. septembra 2004 ohodnotená na sumu 2.300.000,- Sk. Žalobca podaním z 18. júla 2005 žiadal o predbežné prerokovanie nároku zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a z neho vyplývajúceho nesprávneho úradného postupu. Žalovaná podaním z 13. septembra 2005 oznámila žalobcovi, že po preštudovaní spisu nezistila nesprávny úradný postup správneho orgánu pri výkone verejnej moci ani zbytočné prietahy v konaní či dokonca nečinnosť tohto orgánu, nakoľko Obvodný pozemkový úrad Bratislava postupoval v súlade so správnym poriadkom, ako aj so zákonom č. 503/2003 Z. z. a vydal v zákonom stanovených lehotách rozhodnutie o priznaní práva na náhradu vlastníctva za predmetnú nehnuteľnosť.

1.2. Súd prvej inštancie mal ďalej preukázané, že rozsudkom z 1. marca 2007 sp. zn. 3Sp/80/2005 Krajský súd v Bratislave rozhodol tak, že rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Bratislave č. R/2630/2004/Os z 27. decembra 2004 zrušil a vec vrátil na nové konanie. Obvodný pozemkový úrad Bratislava rozhodnutím z 24. januára 2008 č. 2630/2004/PÚ/MBE zn. 595/08/1464/07/MBE rozhodol vo veci práva na navrátenie vlastníctva k pozemku uplatneného žalobcom v mene M. X. tak, že žiadateľ nepreukázal uplatnenie práva na navrátenie v zákonom stanovenej lehote, t. j. od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 z dôvodu, že žiadosť podal žalobca, ktorý nebol v čase uplatnenia práva na tento úkon splnomocnený od M. X., a preto sa mu nevrátilo vlastnícke právo k pozemku a nepriznalo právo na náhradu za nehnuteľnosť v pôvodnom k. ú. A.

1.3. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že vo vzťahu k druhému návrhu žalobcu z 2. augusta 2004, podanému v mene M. X., vydal Y. pozemkový úrad Bratislava rozhodnutie z 30. novembra 2012 č. k. 2630/04 zn. R36308/12/1464/07/MBE, ktorým rozhodol tak, že žalobca v podiele 3 k celku je dedičom po oprávnenej osobe M. X. v zmysle § 2 ods. 1 a § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z. z. a spĺňa podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. j/ zákona č. 503/2003 Z. z. (reštitučného zákona). Avšak vzhľadom na skutočnosť, že pozemky sú vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú povinnými osobami, v zmysle reštitučného zákona pozemky nie je možné vydať, a preto sa podľa § 6 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 503/2003 Z. z. dedičovi po oprávnenej osobe priznalo právo za náhradu, ktorá však už bola vyplatená oprávnenej osobe M. X. dňa 8. februára 2006 vo výške 11.171,83 eur podľa znaleckého posudku č. 126/2005 za pozemok v pôvodnom k. ú. A. za nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na parc. č. XXXXX/XX vo výmere 1.795 m². Ďalej Obvodný pozemkový úrad uložil dedičovi po oprávnenej osobe vrátiť štátu sumu vo výške 376,36 eur do 90 dní od nadobudnutia tohto rozhodnutia.

1.4. Odkazujúc na § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) v znení účinnom do 31. augusta 2007 súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v danej veci neunesol dôkazné bremeno súvisiace s preukázaním namietaného nesprávneho úradného postupu správneho orgánu prostredníctvom sťažnosti, pričom ani pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu týkajúceho sa nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahov v konaní, nebol z pripojeného administratívneho spisu zistený žalobcom namietaný postup.

1.5. Podľa názoru prvoinštančného súdu žalobca nepreukázal v konaní vznik škody v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom a vzhľadom na to, že podmienky vzniku zodpovednosti za náhradu

škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne, musia byť všetky splnené na to, aby bola priznaná náhrada škody. Pričom zdôraznil, že samotná skutočnosť nesprávneho úradného postupu neznamena bez ďalšieho aj danosť príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, teda že štát nezodpovedá automaticky za každú ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére určitej fyzickej osoby po jeho nesprávnom úradnom postupe s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2015 sp. zn. 6Co/779/2014.

1.6. Poukázal tiež na to, že rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu zo dňa 27. decembra 2004, ktorým bolo rozhodnuté o tom, že oprávnená osoba spĺňa podmienky podľa zákona č. 503/2003 Z. z. (reštitučného zákona) na základe čoho jej bolo priznané právo na náhradu za v návrhu špecifikovanú nehnuteľnosť a taktiež jej bola uložená povinnosť vrátiť kúpnu cenu za pozemok (ktoré rozhodnutie malo byť vydané ako oneskorené), bolo len jedným článkom reťazca, keďže týmto rozhodnutím nebolo rozhodnuté o náhrade, o ktorej bolo rozhodnuté až rozhodnutím z 30. novembra 2012 (toto rozhodnutie bolo potvrdené aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky) a týmto rozhodnutím sa žalobcovi ako dedičovi po M. X. priznalo právo na náhradu, ktorá už bola vyplatená M. X. vo výške 11 171,83 eur v zmysle znaleckého posudku č. 126/2005. Preto súd prvej inštancie zdôraznil, že i keď sa rozhoduje po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, nemusí ísť automaticky o nesprávny úradný postup, ktorým bola žalobcovi spôsobená škoda.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 24. februára 2021 sp. zn. 7Co/266/2018-279 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (výrok I.) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 zákona č. 150/2016 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok II.).

2.1. Odvolací súd v rámci primárneho posúdenia vzájomnej súvislosti oboch reštitučných konaní prejednaných na rovnakom správnom orgáne a z totožného právneho dôvodu, zameranej predovšetkým na existenciu dôvodov brániacich Obvodnému pozemkovému úradu Bratislava riadne a čas konať o oboch podaných návrhoch (prekážka litispendencie, prípadne res iudicata), dospel na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že existencia nesprávneho úradného postupu je v predmetnom konaní daná, nakoľko s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/166/2009 možno vyvodíť, že samotné uplatnenie nároku v rámci prebiehajúceho reštitučného konania podľa zákona č. 229/1991 Zb. na základe prvého návrhu právneho predchodcu žalobcu nevytvorilo prekážku uplatnenia nároku vymedzeného v druhom podanom návrhu podľa zákona č. 503/2003 Z. z.

2.2. V nadväznosti na skonštatovanie neexistencie nesprávneho úradného postupu súdom prvej inštancie z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom odkazujúc ním na § 9 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013, odvolací súd poukázal na to, že na ich aplikácia nemôže pre prvoinstančný súd slúžiť ako dôvod na skonštatovanie nepreukázania nesprávneho úradného postupu žalobcom.

2.3. Odvolací súd pri skúmaní splnenia podmienok podľa zákona č. 514/2003 Z. z. vzniku zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu vychádzal z odlišného názoru ako súd prvej inštancie, keďže postup Obvodného pozemkového úradu pri rozhodovaní o druhom návrhu žalobcu naplnil znaky nesprávneho úradného postupu podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. Zároveň zdôraznil, že odkazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/32/2007 možno zhrnúť, že takýto nesprávny postup spojený s nedodržaním lehoty určenej v § 49 Správneho poriadku môže mať za následok vznik zodpovednosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., ale iba vo vzťahu k takej škode účastníka konania, ktorá bola priamo a nesprostredkovane spôsobená práve týmto konkrétnym postupom správneho orgánu. A preto skutočnosť, že správny orgán nerozhodol o druhom návrhu žalobcu v určenej lehote nemožno bez ďalšieho len z titulu dopustenia sa uvedenej procesnej nesprávnosti dať mu na zodpovednosť všetky negatívne dopady, ktoré nastanú v čase po uplynutí lehoty do vydania samotného rozhodnutia. Platí to aj v prípade žalobcom namietaného nevyplatenia vyššej výšky finančnej náhrady, nakoľko táto skutočnosť nebola priamo spôsobená nesprávnym úradným postupom správneho orgánu, ale zmenou zákonnej úpravy jej výpočtu.

2.4. V súvislosti so žalobcom namietaným nesprávnym úradným postupom správneho orgánu pri rozhodovaní prvého návrhu, vrátane jeho zastavenia, odvolací súd skonštatoval, že i v prípade vyhodnotenia nesprávnosti daného postupu Obvodného pozemkového úradu Bratislava - oneskoreného

zastavenia reštitučné konania, ktoré nemalo žiaden vplyv na rozhodnutie o výške náhrady v konaní vedenom na podklade druhého návrhu žalobcu, nemohla žalobcovi vzniknúť škoda a škoda uplatnená v tomto konaní nie je v príčinnej súvislosti s týmto nesprávnym postupom. Vzhľadom na uvedené odvolací súd sa ďalej podrobne nezaoberal všetkými odvolacími námietkami vo vzťahu k prvému návrhu žalobcu podaného v mene M. X..

2.5. Na záver odvolací súd skonštatoval, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na správnom právnom závere o nesplnení podmienok pre zodpovednosť žalovanej za škodu v zmysle zákona 514/2003 Z. z., i keď z dôvodu nenaplnenia iného predpokladu vzniku predmetnej škody. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že samotná skutočnosť nesprávneho úradného postupu neznamena bez ďalšieho aj danosť príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, ktorá automaticky nezakladá vznik zodpovednosti štátu za každú ujmu v majetkovej sfére danej fyzickej osoby po nesprávnom úradnom postupe, ako aj s tým, že žalobca nepreukázal v posudzovanej veci vznik škody v príčinnej súvislosti s nesprávnym postupom správneho orgánu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a z ustanovenia § 421 CSP.

3.1. Dovolateľ žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP dovolateľ namietal porušenie práva na spravodlivý proces v spojitosti s nedostatkom riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, vykazujúceho znaky zmätočnosti či rozpornosti, ktoré bolo nečakane založené na iných dôvodoch ako na tých, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie. Zdôraznil, že odvolací súd sa dostatočne nezaoberal zdôvodnením aplikácie a vyhodnotením neexistencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Poukázal i na to, že odvolací súd sa nezaoberal obdobím zmeny legislatívy, ktorá nastala po uplynutí zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia správnym orgánom a okrem iného ovplyvnila skonštatovanie neexistencie príčinnej súvislosti potrebnej na priznanie nároku zo zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pričom si správny orgán zároveň nesplnil povinnosť upovedomiť účastníka o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutie súvisiacej so zmenou právnej úpravy. Za potrebné považoval uviesť tiež to, že správny orgán rozdielne ako súdy nižšej inštancie v rozhodnutí o druhom návrhu poukázal na splnenie všetkých náležitostí v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. Podľa dovolateľa boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu z dôvodu nesprávneho procesného postupu, nakoľko ak by správny orgán rozhodol v zákonnej lehote finančná náhrada za predmetnú nehnuteľnosť by bola určená podľa vyhlášky č. 217/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku a predstavovala by vyššiu sumu ako výšku náhradu poskytnutú Slovenským pozemkovým fondom podľa vydaného rozhodnutia správneho orgánu z 27. decembra 2004, a preto takýmto nesprávnym postupom žalobcovi vznikla škoda, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutou finančnou náhradou v čase vydania rozhodnutia a cenou určenou na základe vyhlášky č. 217/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v konaní predloženom znaleckom posudku.

3.3. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 CSP žalobca namietal nesprávne právne posúdenie danej veci, ktoré možno vyvodíť z omylu pri aplikácii relevantných právnych predpisov na zistený skutkový stav.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu poukázala na to, že sa v nadväznosti na dovolacie námietky žalobcu sa stotožňuje s argumentáciou odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie a navrhla, aby dovolací súd predmetné dovolanie zamietol v celom rozsahu ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu

spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na oprávnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

7. Dovolanie aj za účinnosti Civilného sporového poriadku treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

11. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Inak povedané z práva

na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. Citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Z obsahu podaného dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP v podstatnom vyplynulo (bod 3.2.), že žalobca namietal prekvapivosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia.

15.1. Podľa dovolateľa rozhodnutie odvolacieho súdu bolo nečakane založené na iných dôvodoch ako na tých, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie.

15.2. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu aj to, že správny orgán rozdielne ako súdy nižšej inštancie v rozhodnutí o druhom návrhu poukázal, že spĺňa všetky náležitosti v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. Podľa dovolateľa boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu z dôvodu nesprávneho procesného postupu, nakoľko ak by správny orgán rozhodol v zákonnej lehote finančná náhrada za predmetnú nehnuteľnosť by bola určená podľa vyhlášky č. 217/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku a predstavovala by vyššiu sumu ako výšku náhrady poskytnutú Slovenským pozemkovým fondom podľa vydaného rozhodnutia správneho orgánu z 27. decembra 2004, a preto takýmto nesprávnym postupom žalobcovi vznikla škoda, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutou finančnou náhradou v čase vydania rozhodnutia a cenou určenou na základe vyhlášky č. 217/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v konaní predloženom znaleckom posudku.

16. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné (viď aj uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2018, sp. zn. 7Cdo/1/2018).

17. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

17.1. Citované ustanovenie je odrazom princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý tvorí súčasť princípu právnej istoty a práva na spravodlivý proces. Jeho účelom je zabrániť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí odvolacími súdmi, t. j. „prekvapeniu“ účastníkov konania v prípade možného iného právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez toho, aby im bolo umožnené vyjadriť sa k použitiu iného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce (I. ÚS 736/2016). Predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany so svojím v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnemu názoru zaujať stanovisko.

18. Aplikácia ustanovenia § 382 CSP odvolacím súdom však prichádza do úvahy výlučne za splnenia dvoch kumulatívnych podmienok, a to 1/ ak žalobou uplatnený procesný nárok treba posúdiť podľa celkom iného („nového“) právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ale iného jeho ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku), a 2/ ak toto iné zákonné ustanovenie je rozhodujúce pre meritórne rozhodnutie, t. j. že má byť právnym základom, pod ktorý treba subsumovať skutkový stav zistený súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) alebo po doplnení dokazovania odvolacím súdom (§ 384 CSP). Ak nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, odvolací súd nemá povinnosť postupovať v zmysle § 382 CSP, z čoho potom vyplýva, že jeho rozhodnutie nemožno považovať za prekvapivé a takýto jeho postup nemôže viesť k vade znátočnosti a založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP (porov. 3Obdo/1/2019).

19. Dovolací súd po preskúmaní prejednávanej veci dospel k záveru, že v danom prípade odvolací súd nebol povinný postupovať podľa § 382 CSP a vyzývať strany na vyjadrenie k možnému použitiu iného ustanovenia právneho predpisu, pretože odvolací súd žalobou uplatnený procesný nárok právne neposúdil podľa takého ustanovenia právneho predpisu, ktoré by pri doterajšom rozhodovaní vo veci nebolo použité. Súd oboch nižších inštancií na prejednávanú vec aplikovali § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. augusta 2007. I keď odvolací súd pri skúmaní splnenia zákonom č. 514/2003 Z. z. stanovených podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom vychádzal z názoru, že postup Obvodného pozemkového úradu pri rozhodovaní o druhom návrhu naplnil znaky nesprávnosti úradného postupu podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., priklonil sa tým práve k názoru dovolateľa, čo samo o sebe vylučuje vo vzťahu k nemu (ako k odvolateľovi) prekvapivosť daného právneho posúdenia.

19.1. Sporným posúdením, podliehajúcim prieskumu odvolacieho súdu na základe odvolania žalobcu zostalo, či takýto nesprávny postup spojený s nedodržaním zákonnej lehoty môže mať za následok vznik zodpovednosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Tu oba nižšie súdy zhodne skonštatovali, že sa tak môže stať iba vo vzťahu k takej škode, ktorá by bola priamo a nesprostredkovane spôsobená práve týmto konkrétnym postupom správneho orgánu, čo podľa odvolacieho súdu nespadá na prejednávanú vec. To, že správny orgán nerozhodol o druhom návrhu žalobcu v určenej lehote hneď neznamená, že plne zodpovedá za všetky negatívne dopady, ktoré nastanú v čase po uplynutí lehoty do vydania samotného rozhodnutia. Platí to aj pre žalobcom namietané nevyplatenie vyššej výšky finančnej náhrady, keďže táto skutočnosť nebola priamo spôsobená nesprávnym úradným postupom správneho orgánu, ale zmenou zákonnej úpravy jej výpočtu.

19.2. Odvolací súd v danom prípade nepoužil žiadne „nové“ ustanovenie právneho predpisu, ktoré by doteraz nebolo v konaní použité, resp. ku ktorému by strany nemali možnosť v doterajšom priebehu konania zaujať svoje stanovisko. A napokon ani dovolateľ netvrdil, že by v merite veci bolo odvolacím súdom aplikované iné ustanovenie, než aké už bolo aplikované súdom prvej inštancie.

19.3. Za prekvapivé rozhodnutie nemožno považovať také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je založené na aplikácii toho istého zákonného ustanovenia, ktoré aplikoval súd prvej inštancie (v danom prípade § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. augusta 2007), avšak s tým rozdielom, že odvolací súd zo správne zisteného skutkového stavu dospeje k čiastočne odlišnému právnemu záveru ohľadne splnenia jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktoré jednotlivé predpoklady podľa zhodného názoru nižších súdov kumulatívne naplnené neboli. V takomto prípade pre postup v zmysle § 382 CSP chýba nielen splnenie predpokladu aplikácie „nového“ ustanovenia právneho predpisu odvolacím súdom (t. j. ustanovenia, ktoré by bolo prvýkrát v priebehu súdneho sporu použité až v meritórnom rozhodnutí odvolacieho súdu), ale aj „nového“ právneho názoru, ku ktorému by strany doteraz nemali možnosť zaujať svoje stanovisko. Civilné sporové konanie je kontradiktórnym konaním, v ktorom žalobca tvrdí a preukazuje dôvodnosť podanej žaloby a žalovaný jej dôvodnosť popiera a vyvracia. To znamená, že obidve sporové strany poznali obidve možné alternatívy riešenia ich sporu a mali možnosť argumentovať nielen vo svoj prospech, ale aj zaujať stanovisko, prečo argumenty protistrany považujú za neopodstatnené a nespôsobilé privodiť protistrane úspech v spore.

19.4. Sporovým stranám bolo zrejmé akú skutkovú otázku a z akého dôvodu nižšie súdy riešia. To napokon vyplývalo aj z ich postupu, ktorý nadväzuje na úkony strán, ako tomu bolo v danom spore, v

ktorom dovolateľ pred oboma nižšími súdmi mal dostatočný priestor na to, aby identifikoval a reagoval na rozhodujúce a skutkovo sporné okolnosti, rovnako aby poprel a vyvrátil protiargumentáciu žalovaného. Preto pokiaľ odvolací súd na základe súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu (§ 383 CSP), pri použití gramatického a logického výkladu § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. augusta 2007 v súlade s rozhodovacou praxou najvyššieho súdu reprezentovanou rozhodnutiami sp. zn. 7Cdo/253/2013, 3Cdo/67/2017, 6Mcdo/16/2012 a 3Cdo/32/2007 dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na správnom právnom posúdení nesplnenia podmienok pre zodpovednosť žalovanej za škodu v zmysle zákona 514/2003 Z. z., i keď z dôvodu nenaplnenia iného predpokladu vzniku predmetnej škody než ustálil súd prvej inštancie, nemožno tento právny záver vnímať ako „nový“, „prekvapivý“ (t. j. založený na inom ustanovení právneho predpisu - inom právnom dôvode, príp. na skutočnostiach, ktoré sa dovtedy nejavili ako významné), ktorý by v doterajšom konaní nebol vyslovený (odprezentovaný) a ku ktorému by žalobca nemal možnosť zaujať svoje stanovisko.

20. K námietke nepreskúmateľnosti najvyšší súd uvádza, že v posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd vysvetlil dôvody, so zreteľom na ktoré považoval za nedôvodné odvolacie námietky žalobcu, ktorými sa podľa neho nepodarilo spochybniť podstatu dôvodu zamietnutia žaloby. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

20.1. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

20.2. Žalobca prípustnosť dovolania podľa tohto dovolacieho dôvodu (§ 420 písm. f/ CSP) čiastočne vyvodzuje aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie (pozri bod 3.2.). Dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd zotrváva na tomto závere aj naďalej (pozri R24/2017 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

21. So zreteľom na uvádzané dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP

22. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania všeobecne vyvodzoval z § 421 CSP tvrdiac, že nesprávne právne posúdenie danej veci vychádza z omylu pri aplikácii relevantných právnych predpisov na zistený skutkový stav. V tomto ohľade (iba) zopakoval svoju predsúdnu a odvolaciu argumentáciu, v rámci ktorej polemizoval, kritizoval, či nesúhlasil so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu.

23. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

24.1. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

24.2. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

24.3. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a/ až c/ § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

25. Dovolací súd predovšetkým uvádza, že žalobca (kvalifikovane zastúpený advokátskou spoločnosťou) podal dovolanie podľa § 421 CSP, ktoré ustanovenie však pozostáva z troch dovolacích dôvodov [podľa ods. 1 písm. a/ a/alebo písm. b/ a/alebo písm. c/ (pozri bod 24)]. Žalobca však neuviedol, ktorý z uvedených troch dôvodov má na mysli, preto treba vychádzať z toho, že podal dovolanie podľa všetkých dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP, teda písm. a/, písm. b/ a písm. c/ citovaného zákonného ustanovenia. K možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a (zároveň) písm. b/ a (zároveň) písm. c/ CSP v zásade platí, že uplatnenie všetkých troch dovolacích dôvodov naraz (t. j. dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP) sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje. Odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, resp. ktorá bola rozhodovaná rozdielne.

26. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

27. V prejednávanej veci sa odvolací súd zaoberal posúdením právnej otázky, či došlo k naplneniu

podmienok pre zodpovednosť žalovanej za škodu v zmysle zákona 514/2003 Z. z., ktorá mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom správneho orgánu. Na základe zisteného skutkového stavu oba nižšie súdy dospeli k záveru, že žalobca neosvedčil zákonný predpoklad pre vznik danej zodpovednosti a žalobu zamietol (súd prvej inštancie), resp. toto rozhodnutie potvrdil (odvolací súd).

28. V kontexte vyššie uvedeného, i keď žalobca dovolanie formálne odôvodňuje nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, právnu otázku zásadného významu - ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie - nijako neformuluje (bod 3).

28.1. Ani pri vynaložení zvýšeného úsilia (§ 124 ods. 1 CSP) dovolací súd nevedel z takto podaného dovolania zistiť právnu otázku, ktorú dovolateľ namietal, a od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dané odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP.

28.2. Dovolateľ ani nešpecifikoval konkrétnymi judikátmi, stanoviskami či rozhodnutiami ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (porov. R 71/2018), od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť, pričom rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 2Cdo/607/97, nie je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

28.3. Z obsahu dovolania žalobcu možno vyvodiť, že nesúhlasí s úvahami a skutkovými závermi ako prvoinštančného, tak aj odvolacieho súdu a s vyhodnotením zistených skutkových okolností. V tejto súvislosti predostiera rozhodné skutočnosti majúce vplyv na sporný nárok inak, ako ich zistili nižšie súdy a na základe nimi prezentovaného skutkového stavu tvrdí, že jeho žalobný nárok je oprávnený. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v tomto prípade namieta nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom; touto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri bod 25 in fine).

28.4. Najvyšší súd uzatvára, že relevantnou právnou otázkou nemôže byť otázka vychádzajúca z hypotetického skutkového stavu nezisteného odvolacím súdom, na ktorom odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie (§ 421 ods. 1 v spojení s § 442 CSP).

29. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

30. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

31. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že na podklade dovolania žalobcu podľa § 421 ods. 1 CSP nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum, a preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

32. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.